

Az autizmusról

Mi az autizmus?

Olyan állapot vagy másképpen fogyatékoság, mely eltérő fejlődéshez vezet. A napjainkban használt hivatalos kifejezés: autizmus spektrumzavar. A kifejezésben a spektrum szó arra utal, hogy az autizmusnak számtalan megjelenési formája van.

Az autizmussal élő személyek agya másképpen dolgozza fel a külvilágból érkező hatásokat, mint a miénk. Ez az eltérő fejlődés az oka annak, hogy érzékszerveik sokszor túlságosan kifinomultak, vagy éppen ellenkezőleg: nem elég érzékenyek, hogy befogadják a környezet ingereit. Ez az eltérő működés ráadásul megnehezíti a társas kapcsolataikat is. Egy autista embernek problémát jelent megérteni a közösség írott és íratlan szabályait, nehezen olvasnak gesztusokból, mimikából és gyakran nem értik a hasonlatokat, szófordulatokat.

Miben nyilvánul ez meg?

Gyakran előfordul, hogy egy autizmussal élő ember olyannyira érzékeny a hangokra, hogy számára a nagyvárosi közlekedés elviselhetetlen. Előfordulhat az is, hogy bőre fokozottan reagál az érintésre, ezért neki egy ölelés, vagy akár egy szimpla kézfogás is kellemetlen lehet. Ugyanakkor vannak olyan autizmussal élő személyek is, akik olyan ízelet is megéreznek, amiket mi nem, vagy olyan részletekre is felfigyelnek, melyek fölött az átlagos szem elsiklik. Ha beszélgetnek valakivel, megeshet, hogy túl közel hajol a másikhöz, vagy éppen nem néz a másik ember szemébe. Egy autista emberre az is jellemző lehet, hogy leplezetlenül kimutatja érzelmeit, vagy hogy őszintén megmondja a véleményét másokról.

Mi következik ebből?

Az autista személyek láthatóan másképp viselkednek, mint mi. Valószínűleg Ön is találkozott már autizmussal élő személlyel buszon, iskolában, vagy valamilyen társaságban, aki valahogy „furcsán”, nem megszokott módon viselkedett.

Mi okozza az autizmust?

A rossz hír az, hogy még nincs pontos válasz. A jó hír az, hogy a világon sok kutató foglalkozik a témával. A szakemberek szerint az autizmust genetikai és környezeti hatások kombinációja okozza.

Gyógyítható-e az autizmus?

A tudomány pillanatnyi állása szerint az autizmus nem gyógyítható. Létezik azonban sokféle fejlesztési mód, amivel az autista emberek élete megkönnyíthető, képességeik pedig fejleszthetők.

Hányan vannak?

Sokan! Az autizmus gyakori fogyatékoság. Minden századik emberből egy autizmus spektrum zavarban érintett. Ma Magyarországon minimum 100.000 autista személy él.

Mit tehet Ön?

Ami egy mozgássérült számára a kerekesszék, vagy egy vak ember számára a bot, az egy autista embernek az Ön tudása, az Ön elfogadása. Attól, hogy egy autizmussal élő nem a megszokott módon viselkedik, még ugyanolyan vágyai, álmái vannak, mint bárki másnak. Egy autizmussal élő ember számára akkor akadálymentes a környezet, ha a társadalom „akadálymentes”!

Az autizmus néhány jellemző tünete

Mások szándékait, érzelmeit gyakran nem érti meg, emiatt közömbösnek tűnhet.

Egyoldalúan kommunikál, a válaszra nem figyel.

Nem vagy ritkán használ szemkontaktust.

Mások kezét húzza a számára kívánatos tárgyhoz.

Visszhangszerűen utánozza a beszédet.

Szakadatlanul ugyanarról a témáról beszél.

Kerüli a kortárs kapcsolatokat.

Nem játszik gyerekekkel, csak ha a felnőtt erőlteti, segíti.

Tevékenységéből hiányzik a fantáziadús szerepjáték.

Szokatlan mozdulatai vannak, pl. a kezével repdes.

Fogdossa, pörgeti, zörgeti a tárgyakat.

A változások ellen tiltakozik.

Látszólag indokolatlanul nevet, sír, hangoskodik.

Egyes dolgokat jól, gyorsan megcsinálhat, de olyanokat nehezen, amelyeknél együttműködésre van szükség.